

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU - SYLABUS

Názov predmetu: Komunitné ošetrovatel'stvo

Podmieňujúce predmety: Ošetrovatel'stvo, Komunikácia v ošetrovatel'stve, Ošetrovatel'stvo v interných odboroch, Ošetrovatel'stvo v pediatrii, Ošetrovatel'stvo v chirurgii, Ošetrovatel'stvo v geriatrii, Ošetrovatel'ský proces, Etika v ošetrovatel'stve, Ošetrovatel'stvo v gynekológii a pôrodnictve.

Predmet vyučuje: PhDr. Lubomíra Karoľová, PhD.

Študijný program: Ošetrovatel'stvo

Forma štúdia: denná

Kategória predmetu: Povinný

Obdobie štúdia: 1. ročník /ZS

Forma výučby: prednáška

Rozsah výučby: 40 hod

Forma ukončenia: skúška

Počet kreditov: 2

Dátum prednášky / cvičenia:	Obsah prednášky / cvičenia
Blok 1.	Komunita a definície komunity. Charakteristické znaky komunity. Typy komunit a ich rozdelenie. Komunita ako pacient.
	Zdravie v komunite. WHO, štruktúra a orgány a činnosť. Programy na podporu zdravia WHO a ich charakteristika. SR a spolupráca s WHO. Zdravie pre všetkých v 21. storočí.
	Národný program podpory zdravia, jeho morálny a etický základ. Nástroje na plnenie NPPZ a aktivity na plnenie cieľov. Stratégie pre dosiahnutie NPPZ, hlavné smery a priority.
	Aktualizácia NPPZ pre roky 2021-2030, kroky a zameranie SR. Projekt zdravé komunity a zameranie edukácie v znevýhodnených komunitách.
	Komunitné ošetrovatel'stvo a jeho charakteristika, definícia a zameranie. Základné míľniky vzniku komunitného ošetrovatel'stva. Komunitná práca a komunitné ošetrovatel'stvo. Tradičné a komunitné ošetrovatel'stvo, rozdiely.
	Hlavné úlohy a ciele komunitného ošetrovatel'stva. Koncepcia odboru ošetrovatel'stva. Komunitná sestra, zameranie a rozsah kompetencií. Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, základné rozdelenie. Diskusia a názory študentov na zameranie komunitnej sestry v zahraničí a na Slovensku. Zameranie komunitnej ošetrovatel'skej starostlivosti počas pandémie COVID 19 a poukázanie na rolu komunitnej sestry, názory študentov.
	Rozdelenie zadania tém pre seminárnu prácu, zadanie štruktúry, formy a rozsahu seminárnej práce, jej prezentácie pred skupinou. Stanovenie časového rámca na odovzdanie prác.
2. – 5. blok	Odovzdanie seminárnych prác. Prezentácia výsledkov domácej práce a samoštúdia. Diskusia v skupine a priebežné hodnotenie.
	Zdravie komunity ako cieľ komunitného ošetrovatel'stva. Zdravotné riziká v komunite. Determinanty, ktoré vplývajú na zdravie komunity. Kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie faktorov zdravia komunity. Interaktívne cvičenie, diskusia a názory študentov na predložené komunity, s cieľom identifikácie determinantov, ktoré vplývajú na zdravie jej členov.

	Posudzovanie zdravia a ošetrovateľský proces v komunite, základná charakteristika, princípy. Domáca ošetrovateľská starostlivosť, charakteristika. Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti.
	Rodina a komunitná starostlivosť o rodinu. Charakteristika rodiny, štádiá rodiny. Primárna, sekundárna, terciárna starostlivosť o rodinu z pohľadu komunitného ošetrovateľstva. Úloha komunitnej sestry pri starostlivosti o rodinu. Etické dilemy v práci komunitnej starostlivosti o rodinu a názory študentov. Majú sestry zasahovať do problémov v rodine? – argumentácia študentov.
	Primárna, sekundárna, terciárna starostlivosť v komunite. Komunitná starostlivosť o marginalizované skupiny, praktické cvičenia, kazuistiky, diskusia a názory študentov.
	Špecifiká komunikácie vo vybraných komunitách, edukácia členov v komunite, príklady komunikácie a hodnotového systému pre pochopenie komunity sestrou.
	Komunitná ošetrovateľská starostlivosť o seniorov, pacientov s duševnými chorobami, starostlivosť o matku a dieťa, paliatívna komunitná starostlivosť. Etické dilemy v komunitnej starostlivosti o vybrané komunity, prípadové štúdie a diskusia, s cieľom podporovať myslenie a argumentáciu študentov v daných témach.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. Minimálne 80% účasť na prednáškach. 80% účasť na prednáškach. Absencie na výučbe sú nahrádzané zadaním a vypracovaním seminárnej práce pre študenta.
2. Seminárna práca na študentom zvolenú tému zo stanovených tém a jej prezentácia pred skupinou.
3. Ústna skúška z predmetu

Zásady písania a prezentácie seminárnej práce:

Téma: Rozdelenie podľa výberu a nahlásenia študentov zo zoznamu tém.

Rozsah: cca 6 strán formátu A4, formálna úprava práce v súlade so smernicou VŠ, zoznam bibliografie podľa ISO 690,690-2.

Prezentácie seminárnej práce: Prezentácia pred skupinou študentov, zhrnutie základných myšlienok a faktov zo zadanej témy práce v rozsahu 3-5 min.

Odporúčaná literatúra:

AKTUALIZÁCIA NÁRODNÉHO PROGRAMU PODPORY ZDRAVIA PRE ROKY 2021-2030. Dostupné na: <https://www.uvzsr.sk/web/uvz/aktualizacia-narodneho-programu-podpory-zdravia-pre-roky-2021-2030>.

FARKAŠOVÁ, D. a kol. Ošetrovateľstvo-teória. 2009. Martin: Osveta. 2005. 244 s. ISBN 978-80-8063-322-6 .

FERTAĽOVÁ, T. a kol. 2022. Manuál klinickej praxe v chirurgických odboroch. Prešov: prešovská univerzita, fakulta zdravotníckych odborov. 2022 180 s. ISBN 978-80-555-2957-8.

GULÁŠOVÁ, I., a kol. 2013. Faktory ovplyvňujúce zdravie komunity. Dostupné na: <https://www.linkos.cz/lekari-multidisciplinari-tym/kongresy/po-kongresu/databaze-tuzemskych-onkologickych-konferencnichabstrakt/gactory-ovplyvnujuce-zdravie-komunity/>.

HANZLÍKOVÁ, A. a kol. 2004. *Komunitné ošetrovateľstvo*. Martin: Osveta, 2004. ISBN 80-8063-182-4.

HANZLÍKOVÁ, A. a kol. 2007. *Komunitní ošetřovatelství*. Martin: Osveta, 2007. ISBN 978-80-8063-257-1.

HEALTH 2020 A EUROPEAN POLICY FRAMEWORK AND STRATEGY FOR THE 21ST CENTURY. 2013. Dostupné na: [https:// who.int/10665/326386/9789289002790](https://who.int/10665/326386/9789289002790). ISBN 978- 92- 890- 0279- 0.

Posledná aktualizácia: 23. 08. 2025

- JAROŠOVÁ, D. 2007. *Úvod do komunitního ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2150-7.
- KARNETOVÁ, Z. 2012. Teorie a praxe komunitního ošetrovatelství. In *Zdraví euro cz*. Dostupné na: <https://zdravi.euro.cz/clanky/teorie-a-praxe-komunitniho-osetrovatelstvi/>.
- KILÍKOVÁ, M. 2017. *Metaparadigmy teórie ošetrovatel'stva*. Příbram: Ústav sv. Jana Nepomuka Neumanna. 2017. 527 s. ISBN 978-80-88206-04-0.
- KLÍMOVÁ, E. a kol. 2020. *Využitie aktivizačných techník u chorých s demenciou*. 2020. Prešov: Prešovská univerzita, fakulta zdravotníckych odborov. 2020. ISBN 978-80-555-2428-3.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2018. *Supplement vybraných kapitol vo vedných odboroch sociálna práca a ošetrovatel'stvo VI*. Dobříš: Petr Dvořák- Tiskárna a grafické studio. 243 s. ISBN 978-80-88206-12-5.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2020. *Memorix komunitného ošetrovatel'stva*. Nitra: Univerzita Konštantína filozofa v Nitre. 230 s. 2020. ISBN 978-80-558-1603-6.
- KOLEKTÍV AUTOROV. 2021. *Memorix komunitného ošetrovatel'stva II*. Nitra: Univerzita Konštantína filozofa v Nitre. 234 s. 2020. ISBN 978-80-558-1799-6.
- KOMÁREK, L. a kol. 2011. *Ochrana a podpora zdraví*. Praha: Nadace CINDI, 3. LF UK, 2011. s. 25. ISBN 978–80–260–1159–0.
- KOMPLEXNÝ OŠETROVATEĽSKÝ MANAŽMENT PACIENTA V AGENTÚRE DOMÁCEJ
- OŠETROVATEĽSKEJ STAROSTLIVOSTI. 2018. číslo ŠP. 007. Dostupné na: www.health.gov.sk
- KONCEPCIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ODBORE OŠETROVATEĽSTVO Číslo: S09209-2023-OOIZP . In *Vestník ministerstva zdravotníctva slovenskej republiky*. 2023. čiastka 7-11. ročník 71.
- KURUCOVÁ, R. 2021. *Vybrané kapitoly z primárnej ošetrovatel'skej starostlivosti*. Martin: Univerzita Komenského v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta v Martine. I 70 s. SBN 978-80-8187-101-6.
- MACÁŠKOVÁ, Š.- HLINOVSKÁ, J.- TOŠNAROVÁ, H. 2014. *Vysokoškolská skripta - text k predmetu Primární a komunitní péče*. Praha: VŠZ, o. p. s., Duškova 7, Praha 5. 78 s. ISBN 978-80-905728-7-4. Primární a komunitní péče (vszdrav.cz)
- MINIMÁLNY ŠTANDARD PRE ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ V KOMUNITE. Dostupné na: www.health.gov.sk.
- NÁDASKÁ, I. PEŤKOVÁ, J. 2009. Komunitné ošetrovatel'stvo. In *Ošetrovatel'stvo a pôrodná asistencia*. Roč. 9., č.6, s. I – III. ISSN 978-80-8094-576-3.
- NEŠPOR, Z. Sociologická encyklopedie. [online]. [citované 2024-08-29]. Dostupné na: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Komunita>.
- ONDRIOVÁ, I. et al. *Vybrané kapitoly z pediatrického ošetrovatel'stva*. 2020. Prešov: prešovská univerzita v Prešove. 2020. ISBN 978-80-555-2554-9.
- PAYNE, R. K - DE VOL, P.- SMITH, T. D. 2010. *Mosty z chudoby. Stratégie pre profesionálov a komunity*. Košice: Equilibria, s.r.o. 294 s. ISBN 978-80-89284-53-5.
- VYHLÁŠKA Č. 208/2024 Z. Z. Ministerstva zdravotníctva slovenskej republiky, ktorou sa určuje rozsah ošetrovatel'skej praxe poskytovanej sestrou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s

lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom.

WORLD HEALTH ORGANIZATION – SVETOVÁ ZDRAVOTNÍCKA ORGANIZÁCIA. Dostupné na: <https://www.health.gov.sk/?world-health-organization-svetova-zdravotnicka-organizacia-1>.

ZÁKON 576/2004 Z.z o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ZÁKON 578/2004 Z.Z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a doplnení niektorých zákonov.